

BEDRETTİN CÖMERT'E ARMAĞAN

Hacettepe Üniversitesi, Sosyal ve İdari Bilimler Fakültesi,
Beşeri Bilimler Dergisi

ÖZEL SAYI

Ankara, 1980

2. Bas
No = ab0460

3. No = ab452

ÇEKÜL KÜTÜPHANESİ

DEMİRBAŞ NO. *ab 460*

SINIFLAMA NO.

ab 452

BAĞIŞCI

GELİŞ TARİHİ

ZİLE'LI EMİN USTA'NIN BİLİNMEYEN İKİ ESERİ

Gönül CANTAY*

1971 yılı Ağustos'unda Anadolu'da araştırmalarımı sürdürürken, Tokat'ın 41 Klm. uzağındaki yemyeşil bir ilçesi Zile'ye uğramış ve oradaki eserler üzerinde bir çalışma yapmıştım. Buradaki yapılar arasında özellikle dikkatimi çeken mescid ve türbe bileşiminden ibaret olan Musa Fakih Kompleksi'ndeki türbenin duvarlarındaki süslemeler olmuştur.

Ancak bu çalışmayı yazıya dökerken Merzifon'daki Sofular *Camii*'nde, 1966 yılında arkadaşım Sevgi Evrenos tarafından tespit edilen duvar resimlerinin de tanıtılmasının doğru olacağını düşündüm, ve eski resimlerde duvar süslemeleri arasında usta adını veren kitabenin bulunması bu nedeni kuvvetlendirdi. Böylece Zile'deki Musa Fakih Türbesi duvar süslemelerinden önce Merzifon'daki Sofular Camii süslemelerini eski resimlere dayanarak tanıtmaya çalışacağım⁽¹⁾.

Sofular Mahallesi'nde cami, türbe ve çeşme topluluğundan ibaret olan yapı topluluğunun anoloji yoluyla XV. veya XVI. yüzyıl eseri olduğu kabul edilmektedir⁽²⁾. Tek kubbeli cami mekânının geçirdiği son büyük restorasyondan önce barok süslemelerle bezenmiş olduğu bilinmekte. Duvar süslemeleri arasında kubbeye geçisi sağlayan trompların kemer ayakları hizasında son bulan manzara resimlerine yer verildiği anlaşılmaktadır. Buradaki dağlar, ağaç motifleri ve yer yer mimari

* İstanbul Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Tıp Tarihi ve Deontoloji Kürsüsü Asistanı.

görüntülerle, bu panoda bir şehir tasvirinin verildiği görülüyor. Bu şehir tasvirinin kutsal yerlerden biri yani *Mekke* veya *Medine* olduğunu düşünebiliriz.

Kubbe eteğinde ise palmet dekorlu bir bordür üzerinde Zile'deki Musa Fakih Türbesi'nde görüleceği gibi içi yazı dekorlu palmet motiflerinin, burada daha usluplaşmış ve içleri kıvrık dal ve rumilerle dekorlanmış olarak daha sık bir şekilde sıralandığını görüyoruz. Kemerler arasındaki üçgen alanlara ise gene barok madalyonlar içine İslâm büyüklerinin adları işlenmiş, bunlar'dan "Hasan"ın yer aldığı madalyonun altında ise ayaklı bir meyva tabağı içinde büyük bir karpuz resmedilmiştir. Böyle natüralist olarak çeşitli meyve sebzelerin madalyonlar altında resmedildiği anlaşılmaktadır. Bu naturalist dekorların kubbe eteğinde de yer aldığı düşünülebilir.

Şehir tasvirinin verildiği kemer alanı içinde natüralist çiçek dekorlu bir bordürün dolandığı pencerenin yerini karşı duvarda pencere formu içinde büyükçe bir saat motifi almakta ve saatin sağında üç selvi, solunda ise daha küçük ağaçlarla geri planda bir manzara yaratılmaktadır.

Bütün bu süslemeler Zile'deki Musa Fakih Türbesi süslemeleriyle genel kompozisyon düzeninde olduğu gibi ayrı ayrı motifleriyle de aynı elden çıkmıştır. Gene Merzifon'daki Kara Mustafa Paşa Şadırvanı'ndaki süslemelerle de aynı ustanın eseridir. Bunu kanıtlayan en önemli olay ise saat motifi üzerindeki kemerin kilit noktası yüzeyinde yeralan kitabedir (Zileli Emin Usta, sene 1292) (M. 1875) ifadesini bulunan bu kitabe Kara Mustafa Paşa şadırvanındaki kitabenin aynı istifini de korumaktadır (R. 1). Böylece halk ressamı Zile'li Emin Usta'nın ikinci imzalı eserini bulmaktayız. Zileli Emin Usta'nın şadırvanla aynı tarihte yaptığı bu duvar resimlerinde şehir manzaraları, natürmortlar, klasik dekorlar ve barok madalyonlar içinde yazı dekorları, kompozisyonların ortak motifleri olarak işlenmiştir. Ressamın diğer duvar süslemelerinde yeralan cami motifine, resimleri alındığında yarı yıkıntı halinde olan bu yapıda da yerverdiğini düşünebiliriz.

Zile'deki Ali Kadı Mahallesi'nde *Musa Fakih* veya *Beyazıt-ı Bestamî* adıyla tanınan türbenin H. 602 - 3 (M. 1206) ve H. 704 - 5 (M. 1305) tarihli iki kitabesinin bulunduğu da biliniyor⁽³⁾. İncelendiği sırada yapı Beyaz-ı Bestamî torunlarından *Şeyh Ethem Çelebi* tarafından idare edilmektedir.

Yapı tümüyle son yıllarda geçirdiği bir tamirle son şeklini almış. Fakat daha önceki yüzyılda yapılan tamir sırasında kârgir duvarlı, ahşap örtülü mescidin yeniden yapılcasına onarıldığı ve mescide bir de barok görünüşlü fazla derin olmayan bir alçı mihrap nişinin yapıldığı biliniyor. Ve bu yenilemede bir kubbe ile örtülü moloz taş yapı olan türbenin ve dikdörtgen giriş mekânının tüm yüzeylerine mimarî süslemelerin ve kompozisyonların resmedildiği anlaşılmaktadır.

Mescid mekânı kareye yakın olup üzeri ahşap örtülüdür, dıştan ise çatı yer alır. Mekânda hiç bir süsleme yoktur. Kuzey batı köşeden silindirik gövdeli minare yükselir.

Süslemeleriyle konumuz olan türbe ise güney doğuda iki yöne birer sivri kemerle açılan kare bir mekândır. Türbenin orijinal girişi güneydeki sivri kemerli kapı ile olmaktadır. Bu kapının açıldığı dikdörtgen mekân türbeye bir geçiş halindedir. Üzeri aynalı tonoz örtülüdür. Türbede kubbeye geçiş ise üçgenlerle sağlanmıştır. Bu iki mekânın tüm yüzeyleri duvar resimleriyle ve klâsik süsleme motifleriyle tamamen bezenmiştir. Sanatkâr duvar resimleri içinde zamanı için ilginç kompozisyonlar ve natüromortlar ile yazı dekorlarına da yer vermiştir.

Önemli kompozisyonlar içinde türbenin güney duvarında *Mekke Şehri*'nin tasviri detaylı bir şekilde verilmiştir (R. 2). Yüzeyin ortasına diyagonal ters perspektif bir şekilde *Kâbe* etrafında yapı sıralaması konumlanmış ve geride kubbeli mekânlar arkasından ince dört minare siluet halinde yükselmiştir. Kompozisyonda *Kâbe* ile ilgili tüm motifler de verilmiştir. Bu yapının her iki yanında ise kademeli olarak ve geriye doğru gittikçe küçülen evler ve ağaç dekorlarıyla da *Mekke şehri* verilmiştir. Kompozisyonun gerisinde tepeler ve üzerinde selvi, ağaçlar ile tipik bitkisel dekorlar sıralanmaktadır. Geri plân olarak yüzeyde gene yer yer tepelerin arasından bakan evler ve bitki dekorları yer alır. Kompozisyonun sağında ve solunda önde salkım söğüt, serviler ve dekoratif bitkiler yanında en solda natüralist anlayışla bir ağaç da işlenmiştir. Bütün bu düzenleme ise kemer yüzeyi ve alt kenar boyunca klasik bordürle çerçevelenmiştir.

Böyle şehir kompozisyonları Türk Sanatında çok sevilmiş ve çeşitli mimarilerin duvar süslemesinde yer almıştır. Bunlar arasında Soma'daki *Hızır Bey Camii* son cemaat yeri, girişin iki yanındaki pencereler üzerinde batıdaki *Mekke*, doğudaki *Medine* şehirlerinin tasvirleri verilmiştir. Gene Aydın, Koçarlı *Cihanoğlu Camii* (1834 - 5) mihrabı üzerinde *Mekke* tasviri işlenmiştir. Ayrıca Sivrihisar'daki *Haznedar Mescidi* duvarındaki *Mekke şehri* tasviri Musa Fakih Türbesindeki kompozisyona en yakın örnekler olarak görülmektedir⁽⁴⁾.

Yüzey süslemesinde önemli bir motif olarak kullanılan şehir kompozisyonu, asırlarca yüzey kaplama ve süslemesinde kullanılan çini panolarda da ifadesini bulmuş ve bunlardan çeşitli örnekler müzelerde, orijinal kullanım yerlerinde günümüze ulaşmıştır. *Mekke şehrinin* tasvir edildiği çini panolar içinde tanıttığım kompozisyona en yakın örnek İstanbul, Eyüp'te *Cezerî Kasım Paşa Camii* (M. 1515) 'nin tamir sırasında konmuş olan, ve sol üst köşesinde "Sahib el hayrat vel hasenat İznikli Osman İbn Muhammed" olarak İznikli bir ustanın elinden çıktığı öğrenilen, ve gene panonun alt orta kısımda "sene 1138" (M. 1725 - 6) tarihinde yapılan Tekfur Sarayı'nda imal edilmiş çini panoda görüyoruz (R. 3)⁽⁵⁾. Bu konuda diğer önemli örnekler gene yüzey örtüsü olarak kullanılan halı ve seccadelerde görülmektedir. Bu sanat dalında XV. yüzyıla kadar inen kâbe tasvirli örnekler bugün müzelerimizde muhafaza edilmektedir⁽⁶⁾.

Türbenin doğu duvarı, kemerin sınırladığı alandaki kompozisyon ise tamamen bozulmuş, fakat bazı küçük motifler günümüze kalabilmiştir. Son tamirde sıvandı

anlaşılan bu yüzeyde Mekke şehri tasvirinde yer alan bitkisel motifler yer yer kalmıştır. Bunlar arasında silinti halinde natüralist bir ağaç motifi kalıntısı da görülmektedir. Bu yüzeyde *Medine* şehri tasvirinin işlendiği düşünülebilir (R. 4). Çünkü genel olarak mevcut örneklerde kutsal iki şehir tasviri, gerek minyatürlerde gerekse duvar resimlerinde birarada işlenmiş kompozisyonlar olarak karşımıza çıkıyor.

Türbe mekânını sınırlayan dört kemer yüzeyinde kuzey ve batıdakiler yan mekânlara doğrudan açılıyor. Kuzey, doğu ve güneydeki fazla derin olmayan kemerlerin üst yüzeylerinde klasik bordür süsleme yer alıyor. Giriş mekânına açılan geniş kemerin yüzeyi çok daha zengin klasik bitkisel dekorlarla işlenmiştir. Türbe mekânında kubbeye geçiş üçgenlerinde barok madalyonlar içinde ilk dört halifenin isimleri okunmaktadır. Kubbe kasnağını ise altta zencirek dekorlu ince bordür ile açık ve koyu renkte zeminli, yaprak şekilli çiçek dekorlu bordür çevirir. Kubbe kasnağının her yüzeyinde açılan birer küçük kare pencereden herbirinin üstünde barok dekorlar yer almaktadır. Pencerelerle alternatif olarak sıralanmış simetrik düzenli yazı dekorlu palmet konturlu dekorlar ise birer ayaklı meyva tabağı içinde natürmortlarla son bulmaktadır. Aynı şekilde meyva dolu tabak motifleri pencerelerin altında da işlenmiştir. Kubbe ortasında ise uçlarında natüralist çiçek demetlerinin yer aldığı sekiz palmet dilimli bir rozet işlenmiştir (R. 2, 4).

Türbe mekânında olduğu gibi giriş mekânında da yüzeyler kapı üzerinden başlayarak dekorlanmıştır. Tonoz örtünün duvarlarla birleştiği kısımda barok dekorlu geniş bir bordür ve bir sıra palmet dizisi yer almıştır. Bu mekânda önemli kompozisyonlar kuzeydeki pencere duvarının üst yüzeyinde işlenmiştir. Bu yüzeyde pencere sövesi hizasında zencirek dekorlu bir bordürle başlayan kompozisyonlar üstten de üç yazı kartuşuyla sınırlanmışlardır. Ortadaki çiçekli zemin üzerinde nesih yazılı kartuşta ölümle ilgili bir yazı işlenmiş, yanlarda ise küffî yazılı iki kartuş içinde "Lâ ilâhe illallah Muhammeden resulullah" yazısı yer almıştır.

Bu yüzeyde üç grup halinde sıralanmış kompozisyonlar içinde, cami mekânına sonrada açılmış girişin üzerinde resmedilmiş olan, cami kompozisyonudur (R. 5). Sanatkâr burada yukarıya doğru hafifçe daralan bir perspektifle kubbeli büyük bir cami yaratmış ve bu sanatçının daima olduğu gibi muhayyilesindeki büyük bir cami olmuştur. Âlemlî ve kiremit örtülü büyük bir kubbe altında altışardan iki sıra kubbenin kasnaklarında pencereler gösterilmiş; bunun altında ise yine iki sıra halinde kemerli oniki açıklık ve herbirinde sarkan kandiller resmedilmiştir. Bununda altında sütünlara dayanan kemerli revak sırası ve önde taş örgülü kaide üzerinde üç aralık kapı gösterilmiştir. Caminin her iki yanında, korkuluklu merdivenlerle çıkılan geniş kemerli birer giriş daha yer almaktadır ki, buralarda yanan kandiller mekânı aydınlatmaktadır. Pencereler açılmış, âlemlî kubbelerle yükselen caminin her iki yanında ikişer ince ve ikişer şerefeli dört minare ile selvi, salkım söğüt ve dekoratif bitkiler fıskırmaktadır.

Duvar resimlerinde cami kompozisyonu çok sevilen bir motif olmuş, sanatçı bu küçük mekânda da cami motifine yer vermiştir. Merzifon'daki Kara Mustafa Paşa

Camii (yapılışı M. 1666), 1851-2 yıllarında onarım gördüğü sırada son şeklini kazanmıştı. İçindeki süslemeler, manzara ve kompozisyonlar ise H. 1292 (M. 1875) yılında yapılmıştır. Merzifon'daki Kara Mustafa Paşa Camii'nin büyük kubbesinde bir cami kompozisyonunun yer aldığını ve aynı üslubu aksettirdiğini görmekteyiz. Ayrıca Amasya'da Gümüşlü Camii (XIX. y.y. sonu) içinde kubbe eteğinde gene aynı üslupta bir cami kompozisyonu yer almış, ve gene II. Beyazıt Külliyesi şadırvanında kubbedeki kompozisyonlarda benzer cami motifine yer verilmiştir⁽⁷⁾. Böylece üç örnekte yakın çevre eserleri olup aynı üslubu taşımaktadırlar.

Ayrıca Anadolu'da bir çok yapının duvar süslemesinde cami motifinin, burada olduğu gibi tek cami, manzara içinde cami veya portre resimlerinin arkasında cami motifinin kullanıldığı son yıllarda yapılan çalışmalarla aydınlanmıştır⁽⁸⁾. Cami motifi yalnız yapıların duvarlarında resmedilmekle kalmamış çeşme taşından mezar taşına ve camaltı resimlerine kadar işlenmiştir. Camaltı resimlerinde detayların ortadan kalkmasına karşılık konu daha güçlü ve parlak bir şekilde ortaya çıktığından çok sevilen eserler ortaya konmuştur⁽⁹⁾. Anadolu'daki mezartaşlarında ise yayınlanmamış örnekler arasında Eskiçine Ahmet Gazi Camii haziresinde H. 1220 (M. 1805) ve H. 1229 (M. 1814) tarihli iki mezar taşında görülen birer cami tasviri gösterilebilir (R. 6). Kaynaklara göre İstanbul'da mevcut en eski tarihli (H. 1202/M. 1788) bir mezar taşı örneği ise, 1943 yılında yatık durumda olduğu belirtilen, Gül Camii İmamı Süleyman Cezmi Efendi'nin Tokmaktepe'deki mezar taşı üzerindeki cami tasviri gösterilebilir⁽¹⁰⁾. Cami motifinin yer aldığı çeşme taşlarına örnek olarak da İzmir'deki Dönertaş Sebili kapısı üzerindeki pano ile çeşme üzerindeki pano (H. 1229/ M. 1814) ve gene İzmir'de Çakaloğlu Çeşmesi (H. 1220/ M. 1805) üzerinde görülen cami motifine yerveren kompozisyonlar gösterilebilir⁽¹¹⁾. Safranbolu'da Akçasu Mahallesiindeki Tuzcu Pınarı Çeşmesi (H. 1229/ M. 1814) yüzeyinde cami kesitinin işlendiği görülmektedir⁽¹²⁾.

Musa Fakih Türbesi giriş mekânında gördüğümüz diğer iki kompozisyon ise, girişin hemen solunda yer alan barok nişler içinde tamamen natüralist olarak işlenmiş meyvalı ağaç tasvirleridir. Yeşil yapraklı bu ağaçlar üzerindeki meyvalar orijinaline yakın olarak daha pastel renklerle verilmiş ve meyvalara olgunluk ifadesi kazandırılmıştır. Aynı şekilde bu yüzeyde pencerelerin üzerinde yükselen barok süslemelerin ayaklı meyva tabağı içinde yapraklı meyvaların doldurduğu örnekler işlenmiştir. Bu iki pencere üstü kompozisyonunun sınırladığı yüzeyde ise gene sanatkârın kendine özgü üsluplanmış selvi ve bitki dekorları arasında yükselen meyvalı bir ağaç tasviri vardır (R. 7). Bu natüralist ağaç motifi de olgun ağaç renkte meyvalar taşımaktadır.

Tüm mekânı çeşitli tasvirlerle süslemeyi başaran sanatçının meyvalı ağaç motifini de kompozisyonlarında severek işlediği anlaşılıyor. Esasen Türk Sanatında duvar yüzeyini süslemeğe her devirde önem verildiğini bilmekteyiz. İşte natüralist olarak işlenmiş çiçekli ağaç motifleri yanında daha erken yüzyıllardanberi meyvalı ağaç motifine de yüzey süslemeciliğinde yerverildiğini gösteren örnekleri çini

sanatımızda görmektediriz. Edirne Selimiye Camii'nin Hünkâr Mahfilindeki elma ağaçlı çini pano bu konuda günümüze kalmış en başarılı örnek oluyor⁽¹³⁾. Gene Edirne'de Muradiye Camii mihrap mekânının açıldığı geniş kemer yüzeyinin sol tarafında böyle natüralist bir ağaç motifinin yereldiğini, yapıdaki diğer süslemelerle birlikte görmüş bulunuyorum⁽¹⁴⁾. Fakat Musa Fakih Türbesindeki süslemelere gene en yakın örnek Kara Mustafa Paşa şadırvanındaki meyvalı ağaç oluyor. Özellikle tüm motiflerin ayrıntılarının benzer olması kadar meyvalı ağaç motifi de aynı usiüpla görülüyor. Bu türbenin duvar süslemesi arasında usta adı veren bir kitâbe görememiş olmama rağmen sanatçının fırçasıyla imzasını attığını görüyoruz. Türbe 1971 yılından önce büyük bir tamir ve değişiklik geçirmiş, duvar resimleri kesilmiş veya yer yer sıva ile örtülmüştür.

Merzifon'daki Kara Mustafa Paşa Camii şadırvanındaki Hocam Oktay Aslanapa tarafından "Zileli Emin Usta, sene 1292" (1875) olarak okunan kitabe ile Sofular Camiinde aynı ifade ve istifle yer alan kitâbe ve Emin Usta'nın Zileli olması, Musa Fakih Türbesindeki tasvirlerin Zileli Emin Usta tarafından yapıldığını doğrulamaktadır (R. 1, 8)⁽¹⁵⁾. Ayrıca bütün bu özellikler Zileli Emin Usta'nın duvar süsleme sanatında önemli bir halk ressamı olduğunu da göstermektedir.

Kaldı ki, Musa Fakih Türbesindeki tasvirlerde, cami mimarisinin verilışı, Mekke şehri tasvirinde ve diğer yüzeylerde de yer yer kalan bitkiler, salkım söğütler, selviler ve tepeler, tepeler arasına yerleştirilmiş evler ile natüralist meyvalı ağaç motifleri, natürmortlar gerek şadırvan kubbesi tasvirlerinde ve gerekse Sofular Camii tasvirlerinde, Amasya'daki Gümüşlü Camii'ndeki cami tasvirinde ve II. Bayezit Camii şadırvanındaki tasvirler aynı elden çıkmış eserler olarak görülmektedir. Merzifon'daki iki yapının kitabeleri aynı tarihte resimlendiğini göstermekte. Musa Fakih Türbesi tasvirleri ise sanatkârın ilk eseri olmalıdır. Merzifon ve Amasya'daki tasvirlerin daha geniş bir görüşle ele alınmış olması ve çok çeşitli konu ve motifleri içermesi kadar Usta'nın sanatının daha oturmuş olmasıyla da bu fikir kuvvetlenebilir.

(1) Sevgi Evrenos, *Merzifon'daki Türk Mimari Eserleri*, 1967 (İ.Ü.E.F. Sanat Tarihi Bölümü Lisans Tezi) R. 39, 40.

(2) *Türkiye'de Vakıf Âbideler ve Eski Eserler I.*, Vakıflar Genel Md.lüğü Yayını, Ankara 1972, s. 300-303.

(3) *Tokat İl Yıllığı 1973*, s. 190 ve 228.

(4) Sadi Dilaver, "Osmanlı Sanatında Kâbe Tasvirli bir Fresk", *Bellekten C. XXXIV*, Sayı: 134, Ankara 1970, s. 254-257.

Rüçhan Arık, *Batılılaşma Dönemi Anadolu Tasvir Sanatı*, Ankara 1976 s. 33'te resim 26-27 ve s. 47'de resim 41.

(5) Tahsin Öz, *İstanbul Camileri*, C. 1, s. 39, Ankara 1962.

(6) Malik Aksel, *Anadolu Halk Resimleri*, İstanbul 1960, s. 57'deki resim.

(7) Malik Aksel, a.g.e.s. 113-114.

Rüçhan Arık, "Anadolu'da Bir Halk Ressamı; Zileli Emin" *Türkiyemiz*, S. 16, Haziran 1975, s. 12-13.

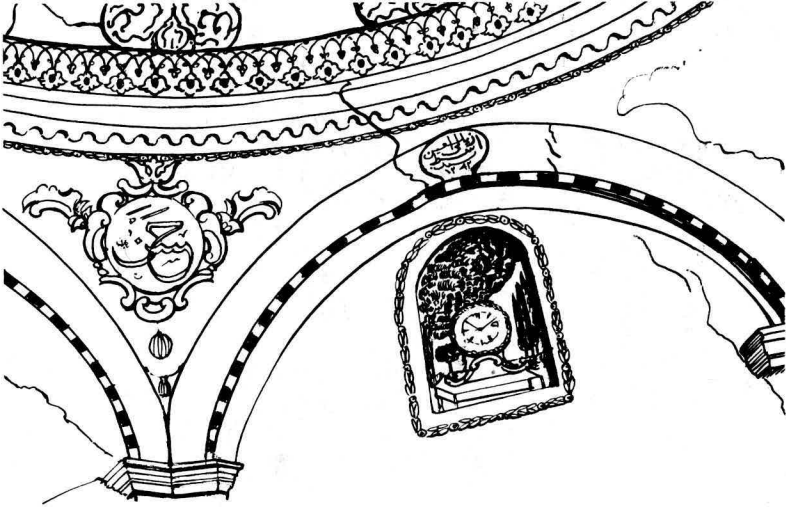
(8) Rüçhan Arık, *Batılılaşma Dönemi Anadolu Tasvir Sanatı*, Ankara, 1976.

Günsel Renda, *Batılılaşma Döneminde Türk Resim Sanatı 1700-1850*. Ankara 1977.

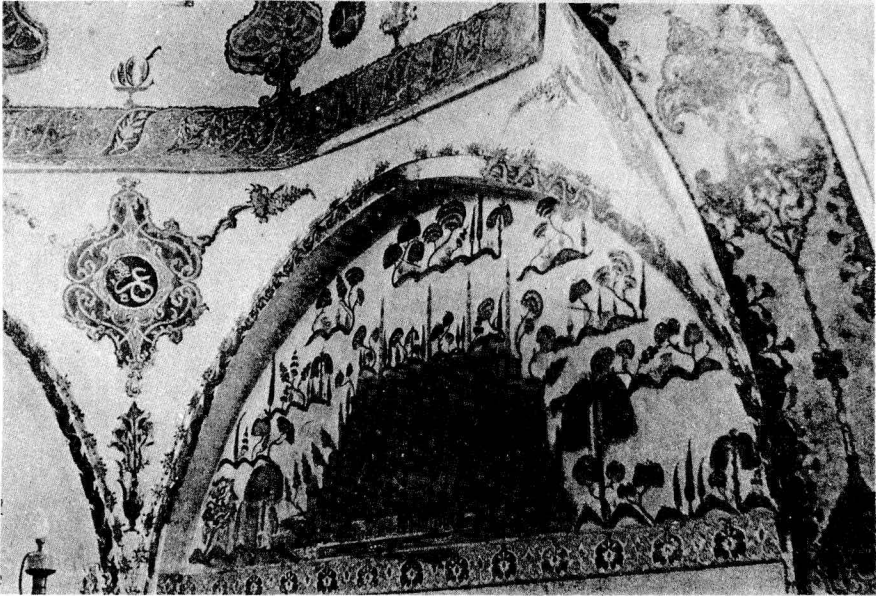
(9) Malik Aksel, "Cam Altı Resimleri", *Türkiyemiz*, S. 6, Şubat 1972, s. 33-35.

(10) R. E. Koçu, Cezmi Efendi (Süleyman), *İstanbul Ans.*, İstanbul 1965, s. 3541.

- (11) Metin Sözen,, *Türk Mimarisinin Gelişimi ve Mimar Sinan*, İstanbul 1975, s. 319-320, Resim : 736, 737.
- (12) A. Gökoğlu, *Pafllagonya*, Kastamonu 1952, s. 417-418.
- (13) Gönül Güreşsever, *Edirne'deki Çinili Âbideler*, İstanbul 1967 (İ.Ü.E.F. Sanat Tarihi Bölümü Lisans Tezi) Resim 54.
- (14) Ekrem H. Ayverdi, *Osmanlı Mimarisinde Çelebi ve II. Sultan Murad Devri (806-855) (1403-1451)*, II., İstanbul 1972. s. 410-413'de resim 711, 716, 717, 718, 719.
- (15) Malik Aksel, a.g.e. s. 113'te "Zileli Emin Nabıt, sene 1292" ve Rüçhan Arık, a.g.m. s. 9'da "Zileli Emin Enbat, sene 1292" olarak kitabe metnini vermekteler.

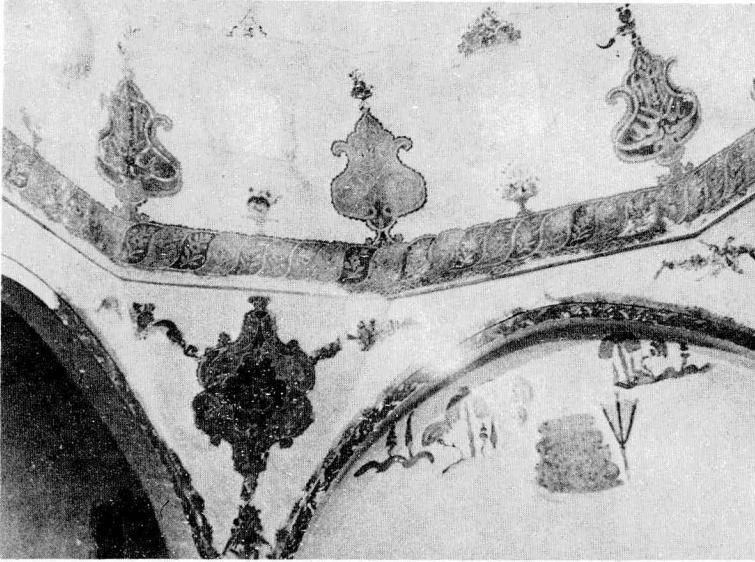
Resim 1. Merzifon Sofular Camiinde kitâbe ve süslemeler.

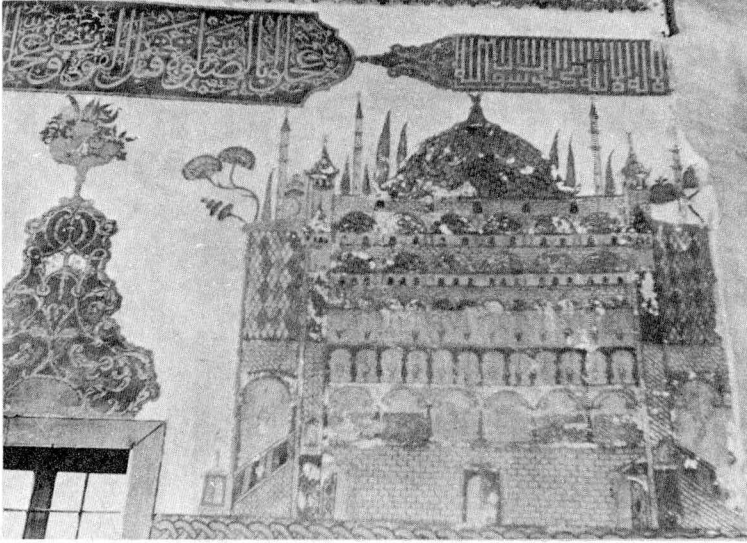
Resim 2. Zile Musa Fakih Türbesinde Mekke Şehri.

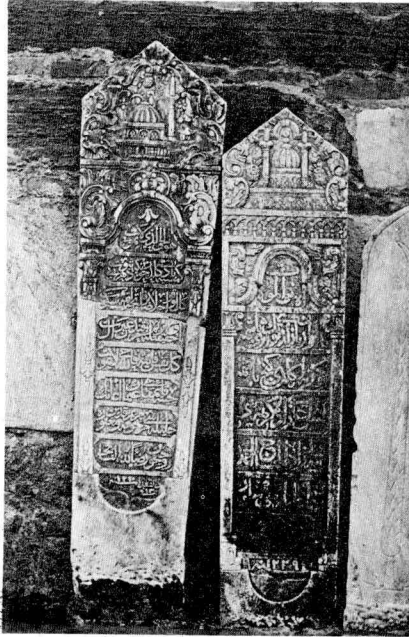
Resim 3. Eyüp'te Cezerî Kasım Paşa Camiinde Mekke Şehri kompozisyonlu çini pano.

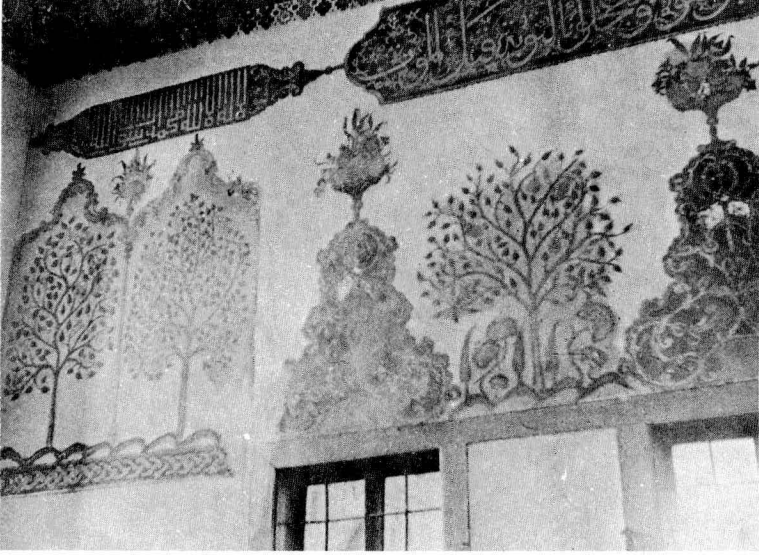
Resim 4. Zile Mustafa Fakih Türbesinde Medine Şehri ve kubbe yüzeyi süslemeleri.

Resim 5. Zile Musa Fakih Türbesinde Cami Kompozisyonu.

Resim 6. Eskiçine Ahmet Gazi Camii haziresinde mezar taşları.

Resim 7. Zile Musa Fakih Türbesi giriş mekânı süslemelerinden.

Resim 8. Merzifon Kara Mustafa Paşa Camii Şadırvanında kitâbe.